

Besluit van Gedeputeerde Staten van Utrecht

Onderwerp	Ontheffing Soortenbescherming	Datum	6 juli 2023
Zaaknummer	Z2023-00000442	Team	Vergunningverlening Natuur en Landschap
Briefnummer	D2023-00008662	Van	Servicebureau
Uw referentie	-	Telefoonnr.	030 258 91 11
Ontvangstdatum	7 maart 2023	E-mail	servicebureau@provincie-utrecht.nl
Bijlage	Voorschriften bij de ontheffing Voorgeschreven maatregelen Locatie plangebied Locaties aangetroffen verblijfplaatsen		

Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V. heeft namens Stichting Portaal een aanvraag ingediend voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. De aanvraag heeft betrekking op activiteiten op de locatie Haarlemmerhoutdreef 6 tot en met 63 te Utrecht (hierna: plangebied) en heeft zaaknummer Z2023-00000442.

1. Besluit

We hebben op basis van de Wet natuurbescherming en het Beleidskader Wet natuurbescherming provincie Utrecht 2017 besloten:

- ontheffing te verlenen van de verbodsbepaling die genoemd is in artikel 3.1, tweede lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk vernielen van nesten van huismus.
- ontheffing te verlenen van de verbodsbepalingen die genoemd zijn in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid van de Wet natuurbescherming, voor zover dit betreft het opzettelijk doden van individuen, het opzettelijk verstoren van individuen en het vernielen van voortplantings- en/of rustplaatsen van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis.

We verlenen de ontheffing voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 december 2025.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en/of compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

Hieronder kunt u lezen waarom we dit besluit genomen hebben.

2. Motivering van het besluit

2.1 Omschrijving van de aanvraag

De aanvraag heeft betrekking op de renovatie en verduurzaming van het flatgebouw in het plangebied. De locatie van het plangebied is opgenomen in bijlage 3.

U vraagt ontheffing van de verbodsbepaling genoemd in artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming ten aanzien van de huismus (*Passer domesticus*) en van de verbodsbepalingen genoemd in artikel 3.5, eerste, tweede en vierde lid, van de Wet natuurbescherming, ten aanzien van de gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*) en de ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) voor de periode van 1 augustus 2023 tot en met 31 december 2025.

2.2 Gevolgde procedure

We hebben de aanvraag behandeld volgens hoofdstuk 5 van de Wet natuurbescherming en afdeling 4.1.1 van de Algemene wet bestuursrecht.

2.3 Toetsingskader

De huismus is beschermd op grond van artikel 3.1 en de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis zijn beschermd op grond van artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

2.4 Toetsing ontheffingsvoorwaarden

We kunnen de ontheffing voor de Wet natuurbescherming alleen verlenen als voldaan is aan elk van de volgende voorwaarden:

- a. er bestaat geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- b. er is een geldig wettelijk belang (belangenafweging);
- c. de maatregelen leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van de huismus en er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan (ecologische beoordeling).

Hieronder leest u de toetsing en conclusies op deze voorwaarden.

a) Alternatievenafweging

Omschrijving van de alternatieven

U heeft onderzocht of er redelijke alternatieven zijn voor de ruimtelijke ingreep. U geeft hierover aan dat er geen alternatieven zijn met minder effect op de aanwezige soorten.

De ingreep is locatiespecifiek, aangezien de bebouwing verduurzaamd dient te worden voor de klimaatdoelstellingen. Een alternatieve locatie is dan ook niet mogelijk.

In de voorgestelde planning van de ingreep worden de meest kwetsbare perioden van de huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis ontzien. De planning is dan ook goed afgestemd op de jaarcyclus van de genoemde soorten. Een alternatieve planning voor de werkzaamheden zou alleen maar nadelig zijn voor de soorten.

Binnen de voorgenomen werkzaamheden zal de huidige flat in het plangebied worden verduurzaamd door het isoleren van de kopgevels, vervangen van de kozijnen, isoleren van de borstwering en zullen ook de balkons worden gerenoveerd en de entrees worden aangepast. Het enige alternatief van de werkzaamheden is 'niets doen' of 'minder doen'. Hiermee zal de flat niet voldoen aan de gemaakte afspraken in het Klimaatakkoord. Er is overwogen om de isolatie aan de binnenzijde van de woning te plaatsen. Deze manier van isoleren levert nadelen op, zoals koudebruggen, waardoor vocht-/schimmelvorming in de woningen kan ontstaan. Deze koudebruggen ontstaan ook wanneer de invliegopeningen van vleermuizen worden ontzien en daaromheen wordt geïsoleerd. Er bestaat dan ook geen redelijke alternatieve methode van isoleren met minder negatieve effecten op beschermde soorten.

Daarnaast zijn er ook al tijdelijke oplossingen geprobeerd, zoals het repareren van de huidige kozijnen om tocht en vocht in de woningen te verminderen. Dit heeft weinig tot niets geholpen. Vervanging van de kozijnen lijkt dan ook de enige manier om deze vocht- en tochtklachten tegen te gaan en het gebouw tevens te verduurzamen. Ook zijn resten van asbesthoudende kit aanwezig in de kozijnen. Het is dan ook noodzakelijk om de kozijn in zijn geheel te vervangen. Tegelijkertijd wordt het dubbelglas vervangen door HR++ glas ter verduurzaming. Vervanging van kozijnen met HR++ glas is daarmee de meest duurzame keuze.

Conclusie alternatievenafweging

Hiermee heeft u aangetoond dat er geen redelijke alternatieven zijn waarbij er een minder negatief effect op de beschermde soorten optreedt. De alternatievenafweging is voldoende onderbouwd. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

b) Belangenafweging

Omschrijving van het belang

We toetsen of de ruimtelijke ingreep nodig is op grond van een erkend belang zoals is vastgelegd in de Wet natuurbescherming.

Voor de huismus heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.3, vierde lid, onder b, aanhef en onder 1, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid".

Voor de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis heeft u de ontheffing aangevraagd op grond van het belang genoemd in artikel 3.8, vijfde lid, onder b, aanhef en onder 3, van de Wet natuurbescherming: "In het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten".

In de aanvraag heeft u het belang van de ruimtelijke ingreep onderbouwd.

In het belang van de volksgezondheid

Aangegeven belang

In het activiteitenplan van 3 maart 2022 heeft u aangegeven dat het flatgebouw wordt verduurzaamd. U onderbouwt het verduurzamen van de flat als een onmisbaar onderdeel van de huidige energietransitie. De overstap op hernieuwbare energie is hierbij alleen mogelijk als de energiebehoefte voor verwarming drastisch lager wordt.

De gevels en de kozijnen van de flat worden geïsoleerd en de ramen worden vervangen door HR++ glas. Hierdoor zal het gebouw na de werkzaamheden beter geïsoleerd zijn dan dat nu het geval is. De flat heeft nu energielabel D en zal na de werkzaamheden energielabel A+/A++ hebben. Slecht geïsoleerde woningen hebben een hoge CO₂-uitstoot, doordat er meer gestookt moet worden. De renovatie van de flat helpt bij het terugdringen van deze uitstoot en draagt daarmee bij aan de doelstellingen van het Energie- en Klimaatakkoord.

Beoordeling van het aangegeven belang

Uit uw onderbouwing blijkt dat er sprake is van verduurzaming van de flat in het plangebied.

Verduurzaming door renovatie

In het Klimaatverdrag van Parijs hebben 195 landen afgesproken in 2050 de stijging van de gemiddelde wereldtemperatuur beperkt te hebben tot ruim onder 2 graden Celsius, en zo mogelijk 1,5 graden Celsius. In Nederland zijn afspraken gemaakt in het Energieakkoord van 2013 en in het Klimaatakkoord van 2019. In het Energieakkoord is afgesproken dat alle burgers in 2050 in een energieneutraal huis wonen.

Het doel van het nationale Klimaatakkoord is in Nederland 49% minder broeikasgassen uit te stoten in 2030 in vergelijking met 1990. Om dit doel te bereiken, hebben bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in het nationale Klimaatakkoord maatregelen en afspraken vastgelegd. Onder andere over de verduurzaming van 1,5 miljoen bestaande woningen voor 2030 volgens een wijkgerichte aanpak. Om deze doelstelling te kunnen bereiken, is grootschalige renovatie van de bestaande woningen nodig.

Bij woningen die in eigendom zijn van woningcorporaties (dit zijn zo'n 100.000 woningen) is de verhuurder verantwoordelijk voor het aanpassen van een woning. De geplande woningrenovaties waarin energiebesparing en andere energieprestatie-verbeterende maatregelen meegenomen zijn, zorgen voor een vermindering van het gebruik van fossiele brandstoffen. Dit leidt tot een verbeterde luchtkwaliteit. Hiermee draagt de verduurzaming van bestaande woningen ook bij aan de verbetering van de volksgezondheid.

Conclusie belangenafweging

Hiermee is voldoende onderbouwd dat de ruimtelijke ingreep nodig is voor de volksgezondheid. Dit betekent dat het wettelijk erkend belang van de ruimtelijke ingreep aangetoond is. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming

c) Ecologische beoordeling

Uitgevoerd onderzoek

U heeft het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van beschermde soorten. U heeft ook onderzocht welk effect de ruimtelijke ingreep heeft op de aanwezige beschermde soorten. Op basis van artikel 3:2 van de Algemene wet bestuursrecht hebben we ons verzekerd van de kwaliteit en zorgvuldigheid van het uitgevoerde ecologisch onderzoek.

Onderzoeksresultaten: aanwezige beschermde soorten

- **Huismus**

De huismus is aangetroffen in het plangebied. Er is één nestlocatie aanwezig in een vogelhuisje op een balkon van een bewoner. De locatie van de nestplaats is opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

- **Gewone dwergvleermuis**

De gewone dwergvleermuis is aangetroffen in het plangebied. Er zijn één zomerverblijfplaats en twee paarverblijfplaatsen van deze soort aangetroffen. De zomerverblijfplaats bevindt zich in de noordoostgevel, tussen de derde en vierde verdieping. De exacte locatie van de zomerverblijfplaats is niet bekend.

In het najaar is een baltsende gewone dwergvleermuis langs de noordwest- en de noordoostgevel waargenomen. Dit is een duidelijke indicatie van een paarverblijf. De exacte locatie van het verblijfplaats is niet bekend maar deze bevindt zich in elk geval in de gevel. Langs de zuidoostkopgevel is op meerdere momenten een baltsende gewone dwergvleermuis waargenomen. Hierbij is dan ook geconcludeerd dat het om een paarterritorium van deze soort gaat. Wederom is de exacte locatie van het verblijfplaats niet bekend maar aangenomen kan worden dat de verblijfplaats zich in de kopgevel bevindt. (Vorstvrije) verblijfplaatsen kunnen ook als (tijdelijk) winterverblijfplaats voor één of enkele dieren gebruikt worden. Hierdoor kunnen individuele winterverblijfplaatsen niet uitgesloten worden.

De locaties van de zomerverblijfplaats en de paarterritoria zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

- **Ruige dwergvleermuis**

De ruige dwergvleermuis is aangetroffen in het plangebied. Tijdens het onderzoek zijn twee paarverblijfplaatsen van deze soort aangetroffen, in de noordwestkopgevel en in de zuidoostkopgevel. In beide gevallen vloog een ruige dwergvleermuis in baltsvlucht in zijn territorium. De exacte locaties van de paarverblijfplaatsen zijn niet duidelijk. De locaties van de paarterritoria van de ruige dwergvleermuis zijn opgenomen in bijlage 4 van dit besluit.

Staat van instandhouding

- **Huismus**

De huismus komt in vrijwel heel Nederland voor (Kennisdokument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022). De huismussenpopulatie werd in 2017 tussen de 600.000 en 1 miljoen broedparen geschat. Sinds midden jaren tachtig is de landelijke populatie huismussen met ruim 60% afgenomen, met een significante afname in de jaren negentig (Broedvogels in Nederland in 2017. Boele et al, 2019). Het Netwerk Ecologische Monitoring geeft in recente metingen een stabiele huismussenpopulatie sinds het jaar 2000 weer (Broedvogels in Nederland in 2020. Boele et al, 2022). Gegevens van het Punt Transect Tellingen Project tonen echter een lichte afname (Huismus en Ringmus in Nederland meer dan 40 jaar gevolgd. Van Manen, 2020).

De kwaliteit van het leefgebied van de huismus is de afgelopen jaren afgenomen door onder andere renovatie en isolatie van gebouwen, een kleiner voedselaanbod, minder beschutting (Kennisdokument huismus. BIJ12, versie 2.0 - 2022) en roofdieren (Kennisdokument huismus. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Sovon Vogelonderzoek Nederland beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de huismus als matig ongunstig (Het belang van Nederland buiten de Ecologische Hoofdstructuur voor soorten van de Vogelrichtlijn en van bijlage V van de Habitatrichtlijn. Vogel et al, 2013). Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) beoordelen de landelijke staat van instandhouding als ongunstig – ontoereikend.

Er zijn geen gegevens over de regionale trend beschikbaar. Wel blijkt uit de gegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) en de omgevingscheck bij het nader onderzoek dat in de diverse omliggende woonwijken huismuskolonies aanwezig zijn. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de lokale staat van instandhouding in negatieve zin afwijken van de landelijke staat van instandhouding.

- Gewone dwergvleermuis

De gewone dwergvleermuis is de meest voorkomende vleermuis in Nederland (Kennisdocument gewone dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De populatieomvang van de gewone dwergvleermuis wordt geschat op 300.000 tot 600.000 dieren (Vleermuizen. Limpens en Thissen, 2014. In Wot-rapport 124, 2014). Over de periode 2015-2020 lijkt er een matige toename te zijn in het aantal waarnemingen van gewone dwergvleermuis. De populatietrend wordt geschat op een toename van ongeveer 3% (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Bijna de gehele oppervlakte van Nederland kan gezien worden als verspreidingsgebied voor de gewone dwergvleermuis (Gewone dwergvleermuis. Verspreidingsatlas.nl, 2022).

De gewone dwergvleermuis is voor zijn leefgebied afhankelijk van gebouwen met invliegopeningen (open spouwmuur) en van voldoende voedselaanbod. In de periode 2008-2018 is het aantal van deze gebouwen min of meer gelijk gebleven (Factsheets voor 25 soorten. Logemann et al, 2018). Isolatiemaatregelen zorgen voor een verbetering van de energieprestaties van gebouwen, maar ook voor een aantasting van de verblijfplaatsen en daarmee het leefgebied van de gewone dwergvleermuis.

De landelijke staat van instandhouding wordt door Logemann et al (Factsheets voor 25 soorten, 2018) momenteel beoordeeld als ongunstig - ontoereikend, maar gunstig als genoeg mitigerende maatregelen genomen worden. De Zoogdierverseniging beoordeelt de staat van instandhouding als onbekend, met de laatste update van 2018 (Gewone dwergvleermuis. Zoogdierverseniging.nl, 2018).

Uit gegevens van de NDFF blijkt dat de gewone dwergvleermuis ook regionaal veelvuldig voorkomt. Hierbij is gekeken naar waarnemingen in de laatste drie jaar. De regionale spreiding en nationale spreiding zijn dus vergelijkbaar. Uit de NDFF blijkt dat in de afgelopen vijf jaar rondom de projectlocatie waarnemingen zijn gedaan van één of meer individuen van de gewone dwergvleermuis, verspreid over het gehele gebied. De lokale verspreiding van de gewone dwergvleermuis komt hiermee overeen met de regionale en landelijke spreiding. Gelet op de waarnemingen tijdens het onderzoek en de potentiële verblijfplaatsen in de directe omgeving van het plangebied is er zeer waarschijnlijk een gezonde populatie van de gewone dwergvleermuis aanwezig op lokale schaal.

- Ruige dwergvleermuis

De ruige dwergvleermuis trekt van het ene leefgebied naar het andere. Deze vleermuissoort verblijft voornamelijk tijdens de paarperiode en winterperiode in Nederland (Migration periods of the Natusius' pipistrelle *Pipistrellus nathusii* in the Netherlands. Jonge Poering en Dekker, 2019). De populatieomvang van de ruige dwergvleermuis is door gebrek aan data moeilijk te schatten. De meest recente schatting is gebaseerd op de jaren 2012-2017 en telt 4.000 tot 400.000 individuen (Soortenverslag 131. Cdr.eionet.europa.eu, 2022) Tussen 2015 tot 2020 is de populatietrend onzeker, maar niet negatief (Netwerk Ecologische Monitoring 2021 in Telganger November 2021). Het verspreidingsgebied van de ruige dwergvleermuis is vrijwel heel Nederland, met een hogere concentratie in Noordwest-Nederland (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017).

Ruige dwergvleermuizen overwinteren in boomholten, achter boomschors, in stapels brandhout, houtloodsen, spouwmuren en achter stootvoegen van gebouwen (Kennisdocument ruige dwergvleermuis. BIJ12, versie 1.0 - 2017). De Zoogdiervereniging beoordeelt het leefgebied van de ruige dwergvleermuis als gunstig, maar geeft wel aan dat ruige dwergvleermuis kwetsbaar is voor de gevolgen van de energietransitie (Advies agendabepaling monitoring en onderzoek aan vleermuizen in het kader van de energietransitie. Schillemans et al, 2021).

De Zoogdiervereniging beoordeelt de landelijke staat van instandhouding van de ruige dwergvleermuis als matig ongunstig in de laatste update van 2018 (Ruige dwergvleermuis. Zoogdiervereniging.nl, 2022).

Uit de NDFF blijkt dat in de afgelopen vijf jaar rondom de projectlocatie waarnemingen zijn gedaan van één of meer individuen van de ruige dwergvleermuis, verspreid over het gehele gebied. De lokale verspreiding van de gewone dwergvleermuis komt hiermee overeen met de regionale en landelijke spreiding. Gelet op de waarnemingen tijdens het onderzoek en de potentiële verblijfplaatsen in de directe omgeving van het plangebied is er zeer waarschijnlijk een gezonde populatie van de ruige dwergvleermuis aanwezig op lokale schaal.

Effect van de ruimtelijke ingreep op de aanwezige beschermde soorten

De werkzaamheden zullen één nestplaats van huismus vernielen. Ook zullen één zomer-/winterverblijfplaats en twee paar-/winterverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en twee paar-/winterverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis worden vernield. Hierbij worden de gewone dwergvleermuis en de ruige dwergvleermuis verstoord en in sommige gevallen mogelijk gedood door de verborgen leefwijze van de soort.

Mitigerende (verzachtende) en compenserende (vervangende) maatregelen

U heeft mitigerende en compenserende maatregelen voorgesteld om de negatieve ecologische effecten van de werkzaamheden te beperken.

We hebben de voorgestelde mitigerende en compenserende maatregelen goedgekeurd. Deze staan in bijlage 2 van deze beschikking. In bijlage 1 vindt u de extra mitigerende en/of compenserende maatregelen die noodzakelijk zijn om de negatieve effecten van de werkzaamheden te verzachten.

Voordat u start met de werkzaamheden plaatst u voldoende tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen op hiervoor geschikte locaties. Deze tijdelijke kasten zijn al geplaatst en nemen daarmee de gewenningsperiode voor huismus, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in acht. Voordat u start met de werkzaamheden en buiten de meest kwetsbare periode van de soorten maakt u de vastgestelde verblijfplaatsen ongeschikt. In de gerenoveerde flat worden voldoende geschikte alternatieve verblijfplaatsen aangebracht als permanente compensatie van de aan te tasten verblijfplaatsen. Na de werkzaamheden blijven de tijdelijke alternatieve verblijfplaatsen lang genoeg aanwezig om de gewenningsperiode voor de permanente alternatieve verblijfplaatsen te overbruggen.

Conclusie ecologische beoordeling

Het nemen van mitigerende en compenserende maatregelen en de inrichting van het gebied na afloop van de werkzaamheden zorgen ervoor dat de ingreep niet tot verslechtering leidt van de staat van instandhouding van de huismus en er geen afbreuk gedaan wordt aan het streven de populaties van de gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan. Er wordt voldaan aan deze voorwaarde voor een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming.

2.5 Conclusie toetsing aan de ontheffingsvoorwaarden

U heeft voldaan aan alle drie de voorwaarden voor een ontheffing van de Wet natuurbescherming voor het onderdeel soortenbescherming. Daarom verlenen we u ontheffing als bedoeld in artikel 3.3, eerste lid en 3.8, eerste lid van de Wet natuurbescherming.

Aan deze ontheffing van de Wet natuurbescherming hebben we voorschriften en mitigerende en compenserende maatregelen verbonden. Deze voorschriften (bijlage 1) en voorgeschreven maatregelen (bijlage 2) moeten samen nageleefd worden en maken integraal deel uit van deze ontheffing.

3. Aanvullende informatie

3.1 Inwerkingtreding van dit besluit en verzending van deze beschikking

Dit besluit treedt in werking vanaf het moment dat het aan u verzonden is.

De mededeling van dit besluit verschijnt binnen twee werkdagen na verzending ook op www.officielebekendmakingen.nl.

De provincie hecht veel waarde aan een goede samenwerking en bevordert dat de verschillende overheidsinstanties zo veel mogelijk gecoördineerd optreden. Informatie-uitwisseling is daarom belangrijk.

We verzenden deze beschikking aan Ecologisch Adviesbureau Habitus B.V. en een afschrift van de beschikking aan:

- Stichting Portaal;
- Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht;
- Gemeente Utrecht.

3.2 Bezwaar indienen

Belanghebbenden kunnen bij Gedeputeerde Staten van Utrecht bezwaar indienen tegen dit besluit binnen zes weken na de verzenddatum van deze beschikking.

De datum van ontvangst van het ondertekende bezwaarschrift bepaalt of het binnen deze termijn van zes weken valt. We raden u daarom aan zo snel mogelijk het bezwaarschrift in te dienen.

U kunt op de volgende manieren een bezwaarschrift indienen:

- Via het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening of via de printversie van dit formulier. U vindt dit formulier op www.provincie-utrecht.nl (zoekterm "Bezwaar tegen beslissing provincie").
- Via een zelfgeschreven bezwaarschrift.

Maakt u geen gebruik van het digitale formulier met DigiD- of eHerkenning-ondertekening, maar van de printversie van het formulier of van een zelfgeschreven bezwaarschrift? Onderteken deze dan met een "natte handtekening" en stuur het inclusief eventuele bijlagen per post naar:

Provincie Utrecht
t.a.v. de secretaris van de Awb-adviescommissie
Postbus 80300
3508 TH Utrecht

Aan de behandeling van een bezwaarschrift zijn geen kosten verbonden.

Let op: het indienen van een bezwaarschrift stelt de inwerkingtreding van het besluit niet uit. Vindt u het belangrijk dat een rechter met spoed kijkt naar de werking van het besluit, voordat Gedeputeerde Staten van Utrecht een beslissing nemen op uw bezwaarschrift? Dan heeft u de mogelijkheid om een voorlopige voorziening aan te vragen bij de rechtbank.

Een voorlopige voorziening is een apart proces, naast de bezwaarprocedure. Het is een speciale maatregel zolang het bezwaar nog in behandeling is. De voorzieningenrechter kijkt in dat geval of er een spoedeisend belang is en komt met een uitspraak of de werkzaamheden op basis van het besluit wel of niet mogen starten of doorgaan.

U moet op het moment dat u een voorlopige voorziening aanvraagt al wel een bezwaarschrift ingediend hebben.

Het verzoek om een voorlopige voorziening stuurt u naar:
Voorzieningenrechter van de Rechtbank Midden-Nederland
Sector bestuursrecht
Postbus 16005
3500 DA Utrecht

3.3 Andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen

Het kan zijn dat u voor uw project ook andere ontheffingen, vergunningen of toestemmingen nodig heeft op grond van andere wetten of verordeningen. Neem voor meer informatie hierover contact op met uw gemeente en/of regionale uitvoeringsdienst.

Heeft u een vraag over dit besluit? Neem dan contact op met het Servicebureau Domein Landelijke Leefomgeving via servicebureau@provincie-utrecht.nl en 030 258 91 11.

Wanneer u contact opneemt, geef dan het zaaknummer van de aanvraag door (dit zaaknummer vindt u bovenaan deze beschikking). Dan kunnen we u zo snel mogelijk helpen.

Hoogachtend,
Gedeputeerde Staten van Utrecht,
namens hen,

Teamleider Vergunningverlening Natuur en Landschap
Domein Landelijke Leefomgeving

Bijlage 1: Voorschriften bij de ontheffing

We hebben aan deze ontheffing de volgende voorschriften verbonden:

1.1 Algemeen

1. We verlenen de ontheffing alleen voor de soorten en verboden handelingen die in dit besluit genoemd zijn.
2. Deze ontheffing geldt alleen voor de werkzaamheden die conform de aanvraag uitgevoerd worden, voor zover in deze ontheffing zelf niet anders aangegeven is.
3. Worden er bij de uitvoering van de werkzaamheden andere beschermde soorten aangetroffen? Of zijn er andere verboden handelingen noodzakelijk? Dan moet de ontheffinghouder direct contact opnemen met het servicebureau van de provincie Utrecht (servicebureau@provincie-utrecht.nl of Archimedeslaan 6, postbus 80300, 3508 TH te Utrecht).
4. Deze ontheffing kan alleen gebruikt worden door (medewerkers van) de ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers of in opdracht van de ontheffinghouder handelende (rechts-)personen. De ontheffinghouder of haar rechtsopvolgers blijven daarbij verantwoordelijk voor de juiste naleving van deze ontheffing.

1.2 Voorafgaand aan de werkzaamheden

5. De ontheffinghouder moet een ecologisch werkprotocol opstellen met daarin minstens de voorschriften uit deze ontheffing. Het ecologisch werkprotocol moet daarnaast de volgende aspecten bevatten:
 - a. Omschrijving van het plangebied (inclusief kaart);
 - b. Activiteiten/werkzaamheden die uitgevoerd worden (inclusief planning);
 - c. Maatregelen die getroffen zijn/worden (locatie op kaart en datum/tijd);
 - d. Informatie en contactgegevens van de begeleidend ecooloog;
 - e. Een overzicht van de activiteiten die door de ecooloog begeleid zijn/worden;
 - f. De manier waarop omgegaan is/wordt met onverwacht aangetroffen (beschermde) soorten binnen het plangebied.
6. De ontheffinghouder moet minimaal twee weken voor de start van de werkzaamheden die invloed hebben op de beschermde soorten het meldingsformulier 'Start werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol bijvoegen.

1.3 Tijdens de werkzaamheden

7. De werkzaamheden en de in deze bijlage genoemde voorschriften moeten worden uitgevoerd onder begeleiding van een deskundige op het gebied van de soorten waarvoor ontheffing verleend is. We sluiten voor de deskundigheidseisen aan bij de eisen die de RVO hieraan stelt. De ecologisch deskundige moet in ieder geval aanwezig zijn in het plangebied bij de start van de werkzaamheden, voor zover deze invloed hebben op een beschermde soort.
8. Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden moet een afschrift van deze ontheffing op de locatie van de werkzaamheden aanwezig zijn en op verzoek getoond worden aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren.
9. Tijdens de werkzaamheden moet een logboek bijgehouden worden. In het logboek worden de gemaakte ecologische keuzes vastgelegd, zoals het goedkeuren/vrijgeven door een deskundige, afwijkingen van het ecologisch werkprotocol (indien goedgekeurd door het bevoegd gezag) en gekozen mitigerende en/of compenserende maatregelen en de locatie daarvan. In het logboek worden in ieder geval de relevante resultaten geregistreerd van de uitgevoerde handelingen die omschreven zijn in de voorschriften bij dit besluit (bijlage 1 van deze beschikking).

10. De voorgeschreven mitigerende en/of compenserende maatregelen in bijlage 2 van deze beschikking moeten opgevolgd worden.
11. Alle potentiële nestplaatsen van huismus en verblijfplaatsen van vleermuizen die worden aangetast door de voorgenomen werkzaamheden, moeten ongeschikt gemaakt worden voor vleermuizen voordat de werkzaamheden gestart worden.
12. Het ongeschikt maken van het plangebied voor de huismus en vleermuizen moet plaatsvinden in de periode tussen 1 september en 15 oktober. Het ongeschikt maken voor huismussen mag alleen worden uitgevoerd als late legsels van de soort zijn uitgesloten en niet tijdens perioden van vorst.
13. Na het ongeschikt maken van de verblijfplaats(en) moet het plangebied natuurvrij worden verklaard door een ecologisch deskundige. Het natuurvrij verklaren mag pas gedaan worden na vier aaneengesloten nachten met gunstige weersomstandigheden op ten minste twee dagen. Gunstige weersomstandigheden zijn: een temperatuur van minimaal 10 graden °C bij zonsondergang en zonsopkomst, droog en geen harde wind. Als het gebouw niet natuurvrij wordt verklaard, moet worden gecontroleerd of, en geborgd dat de verblijfplaatsen ongeschikt zijn gemaakt. Pas wanneer geen verblijfplaatsen meer worden aangetroffen kan het plangebied voor de werkzaamheden worden vrijgegeven.

1.4 Na afloop van de werkzaamheden

14. Na afronding van de werkzaamheden moet de ontheffinghouder het meldingsformulier 'Einde werkzaamheden soortenbescherming' volledig invullen en indienen. U vindt dit formulier op www.rudutrecht.nl. Bij de melding moet u het ecologisch werkprotocol zoals omschreven in deze voorschriften bijvoegen.

Bijlage 2: Voorgeschreven maatregelen

Tijdelijke compensatie gewone en ruige dwergvleermuis

Ter compensatie voor de zomerverblijfplaats en de 2 paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis en 2 paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis zijn op 30 en 31 januari 2023 20 vleermuiskasten opgehangen, 15 van het type VMT1a en 5 van het type VMT2a. Daarmee is rekening gehouden met de gewenningsperiode voor paarverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis, waarbij de kasten minimaal zes maanden voorafgaand aan het paarseizoen moeten hangen, en voor zomerverblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis met minder dan 10 dieren waarvoor de kasten minimaal drie maanden in actieve periode (april t/m oktober) voorafgaand aan de werkzaamheden moeten hangen. Ook is er rekening gehouden met gewenningsperiode voor paarverblijfplaatsen van ruige dwergvleermuis van één maand (in april tot en met oktober) voor de start van de werkzaamheden.

De alternatieve vleermuiskasten hangen binnen 200 meter van het plangebied, op minimaal 3 meter hoogte, hebben een vrije aanvliegroute en de locatie is vrij van kunstlicht, verstoring en buiten bereik van predatoren (BIJ12, 2017a/b). Zie figuur 3 voor een overzicht van de locaties van de opgehangen kasten.

De opgehangen kasten doen dienst als tijdelijke compensatie en zijn uitsluitend van tijdelijke aard. Na afronding van de werkzaamheden, na inachtneming van de gewenningsperiode en binnen de actieve periode van de gewone en ruige dwergvleermuis (april tot en met oktober), mogen de kasten, nadat is vastgesteld dat deze niet in gebruik zijn op dat moment, weer verwijderd worden.

Tijdelijke compensatie huismus

Ter compensatie voor het nest van huismus is op 31 januari 2023 1 nestkast (met 2 nestruimtes) van het type HMT2 opgehangen. De huismus heeft daarmee 6 tot 7 maanden de tijd gehad voor gewenning.

De kast hangt binnen 200 meter van het plangebied, op minimaal 3 meter hoogte, nabij groen wat dienst kan doen als dekking en richting het noordoosten. Zie figuur 3 voor een overzicht van de locatie van de opgehangen kast.

De opgehangen kast doet dienst als tijdelijke compensatie. Na afronding van de werkzaamheden, na inachtneming van de gewenningsperiode en buiten de broedperiode (maart tot en met augustus), mag de kast, nadat vastgesteld is dat zij op dat moment niet in gebruik is, weer verwijderd worden.

Figuur 3: plangebied met locaties voor de tijdelijke compensatie (bron luchtfoto: PDOK, 2022).

(Bron: "Activiteitenplan huismus, gewone en ruige dwergvleermuis 'Haarlemmerhoutdreef' te Utrecht" van 3 maart 2022)

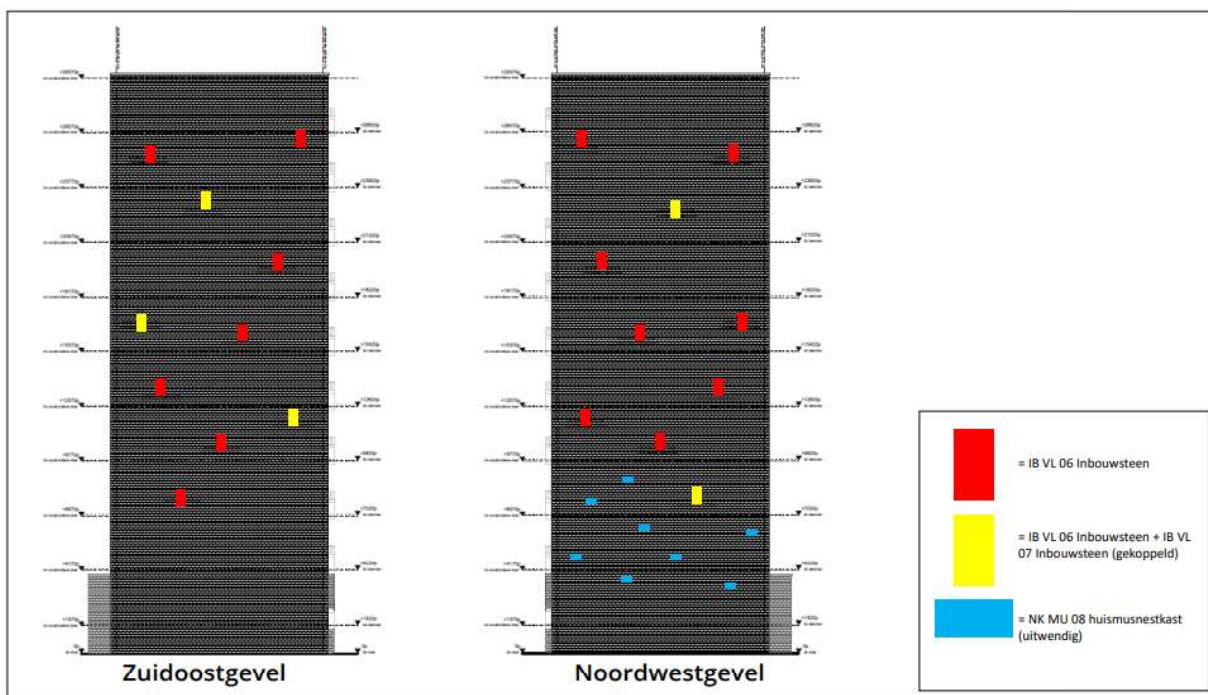
Definitieve compensatie gewone en ruige dwergvleermuis

De definitieve compensatie wordt gerealiseerd tijdens de renovatie van het flatgebouw. Er zullen in totaal 15 inbouwstenen met entreesteen van het type IB VL 06 worden geplaatst en 5 gekoppelde kasten met de combinatie van het type IB VL 06 en IB VL 07, welke gebruikt kunnen worden door de gewone en de ruige dwergvleermuis. Deze stenen zullen aan beide kopse kanten van het gebouw komen (zie onderstaand Figuur). De stenen zullen zo hoog mogelijk worden geplaatst. De stenen zullen niet boven deuren, ramen of balkons geplaatst worden en zullen een vrije aanvliegroute hebben. Dit betekent dat er geen bomen of struiken voor de stenen aanwezig zullen zijn. Daarnaast mag de plek van de inbouwsteen niet te fel verlicht worden, dus er wordt geen verlichting boven de inbouwstenen geplaatst. De inbouwstenen zullen in de spouwmuur geplaatst worden waarbij de opening in de muur open wordt gehouden en het wordt afgewerkt met steenstrips, zodat het verband van het metselwerk doorloopt.

Definitieve compensatie huismus

De originele nestkast zal na afloop van de werkzaamheden worden terug gehangen op het desbetreffende balkon.

Ook worden uitwendige nestkasten geplaatst na afloop van de werkzaamheden op de noordwestgevel van de flat (zie onderstaand Figuur). Deze worden geplaatst zoals omschreven in het Kennisdocument huismus. Er wordt gekozen voor uitwendige huismuskasten van het type 'Nestkast Mus NK MU 08' van Vivara Pro. Er worden acht van deze nestkasten geplaatst op de noordwestgevel van de flat. Het heeft de voorkeur om meerdere nestmogelijkheden bij elkaar te plaatsen.

Figuur: er worden 20 IB VL 06 inbouwkasten voor vleermuizen ingebouwd als definitieve compensatie voor de aangetroffen vleermuisverblijfplaatsen. Het gaat om 15 enkele inbouwkasten en 5 inbouwkasten met een inbouw koppelsteen. Daarnaast worden acht uitwendige huismuskasten geplaatst aan de noordwestgevel.

(Bron: "Activiteitenplan huismus, gewone en ruige dwergvleermuis 'Haarlemmerhoutdreef' te Utrecht" van 3 maart 2022)

Ongeschikt maken en werkprotocol

De flat wordt ontoegankelijk gemaakt voor vleermuizen met behulp van exclusion flaps, zodat de vleermuis wel de verblijfplaats kan verlaten, maar niet kan terugkeren.

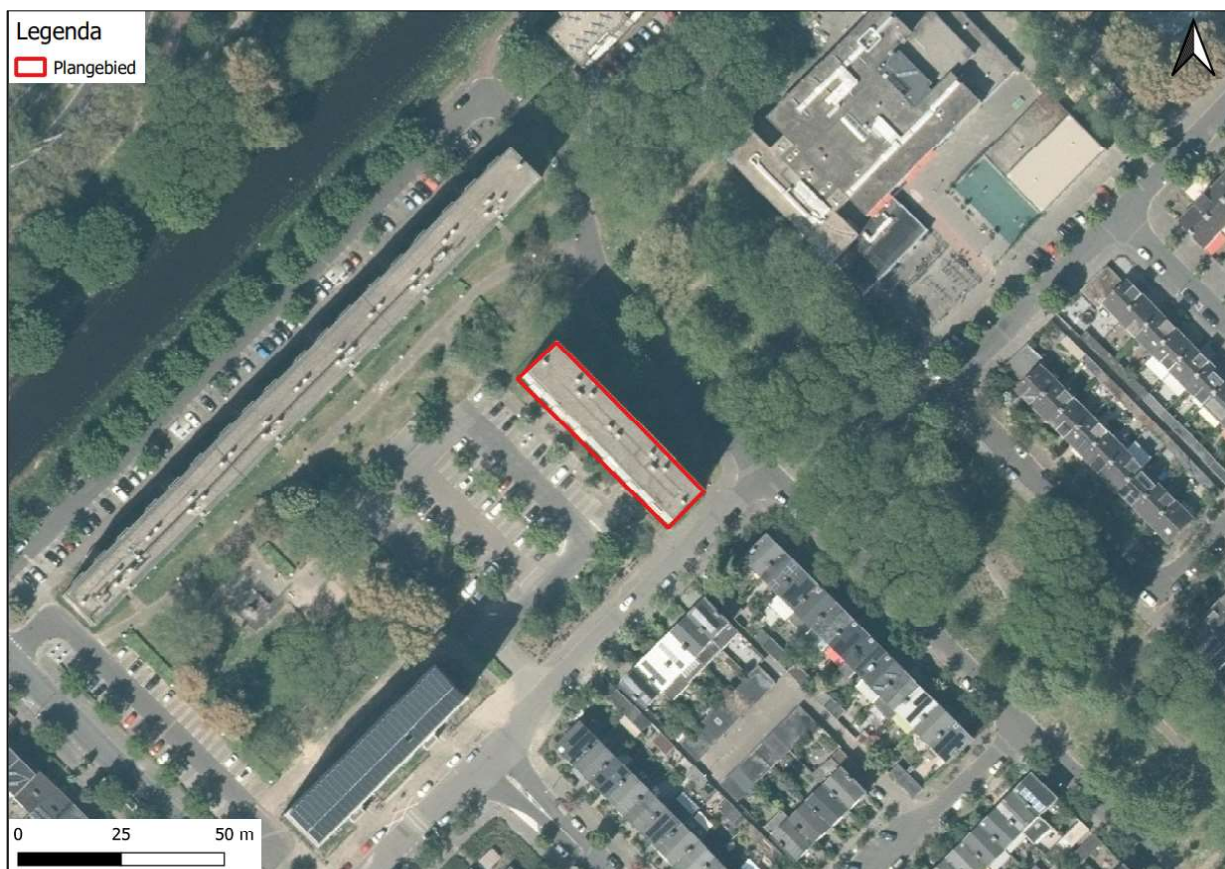
Tegelijkertijd wordt de flat ongeschikt gemaakt voor huismussen. Door de nestkast voorzichtig te inspecteren, wordt gecontroleerd of er nog huismussen op het nest zitten. Als dit het geval is, worden zij de kans geboden om rustig weg te vliegen. Daarna wordt de nestkast verwijderd.

Indien de werkzaamheden aan het gebouw niet direct kunnen starten na vrijgave van het gebouw, dan is het van belang dat er nogmaals een controlebezoek uitgevoerd wordt.

- a. Bij start van de werkzaamheden tussen 1 april tot 1 november: extra controlebezoek maximaal enkele dagen voorafgaand aan de geplande werkzaamheden, zodat het gebouw opnieuw vrijgegeven kan worden.
- b. Bij start van de werkzaamheden tussen 1 november tot 1 april (dus werken in de winterperiode) is een extra controlebezoek in de tweede helft van oktober bij geschikte weersomstandigheden noodzakelijk, zodat het gebouw opnieuw vrijgegeven kan worden.

(Bron: "Activiteitenplan huismus, gewone en ruige dwergvleermuis 'Haarlemmerhoutdreef' te Utrecht" van 3 maart 2022)

Bijlage 3: Locatie plangebied

Bijlage 4: Locaties aangetroffen verblijfplaatsen

Figuur 1: plangebied met aangetroffen beschermde functies voor vleermuizen (bron luchtfoto: PDOK, 2022).

Figuur 2: plangebied met aangetroffen beschermde functies voor huisumus (bron luchtfoto: PDOK, 2022).

(Bron: "Activiteitenplan huisumus, gewone en ruige dwergvleermuis 'Haarlemmerhoutdreef' te Utrecht" van 3 maart 2022)